

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU JUHATUSE JA VOLIKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 1

Tallinn, 12.03.2019.a, Hestia Hotel Europa, Paadi 5
Algus kell 11.00, lõpp kell 13.10

Koosoleku juhataja: Taavi Aas
Protokollija: Inga Köster

Koosolekul osales 38 ELVL volikogu liiget või nende asendusliiget, puudus 78 volikogu liiget või nende asendusliiget (registreerimislehed lisatud).

Juhatuse liikmetest osalesid: Taavi Aas, Mart Võrklaev, Tarmo Tammiste, Mihkel Juhkami, Georg Pelisaar, Priit Lomp, Pipi-Liis Siemann, Kurmet Mürsepp.

ELVL büroost osalesid: Tiina Üksvärav, Mailiis Kaljula, Hille Ilves, Jan Trei, Ott Kasuri, Ene Millert, Kalle Toomet, Krista Kupits, Inga Köster; Tiit Kirss.

OTSUSTATI kinnitada järgmine päevakord:

1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest. *Ave Viks, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik; Toomas Sepp, Tallinna linnasekretär*
2. Riigieelarve läbirääkimiste ajakava muudatustest. *Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja*
3. Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019. a eelarve kinnitamine. *Jan Trei, ELVL asedirektor; Ene Millert, ELVL raamatupidaja*
4. Audiitori määramine 2018-2019 raamatupidamise aastaaruande ülevaatuseks. *Ene Millert, ELVL raamatupidaja*
5. Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2020-2023 ja riigieelarve 2020. a läbirääkimisteks. *Jan Trei, ELVL asedirektor; Tiit Kirss, ELVL konsultant*
 - 5.1. Rahanduse- ja maksupoliitika töörühm. *Märt Moll, ELVL nõunik*
 - 5.2. Hariduse ja noorsootöö valdkonna töörühm. *Hille Ilves, ELVL nõunik*
 - 5.3. Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühm. *Mailiis Kaljula, ELVL nõunik*
 - 5.4. Transpordi ja teede töörühm. *Märt Moll, ELVL nõunik*
 - 5.5. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia töörühm. *Ott Kasuri, ELVL arendusjuht*
 - 5.6. Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühm. *Hille Ilves, ELVL nõunik*
 - 5.7. Keskkonna ja maaküsimuste töörühm. *Krista Kupits, ELVL nõunik*
 - 5.8. Lõimumise valdkonna töörühm. *Jan Trei, ELVL asedirektor*
6. Valitsuskomisjoni ja ELVL eelarveläbirääkimiste töörühmade koosseisude muudatused
7. ELVL juhatuse järgmise koosoleku toimumise aeg (9. aprill 2019). *Taavi Aas, ELVL juhatuse esimees*
8. Muud küsimused ja informatsioonid
 - 8.1. Valitsuskabineti otsusest seoses ruumiloome ekspertrühma aruandega ning edaspidised tegevused. *Taavi Aas, ELVL juhatuse esimees; Jan Trei, ELVL asedirektor*
 - 8.2. Ülevaade Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutuleku hetkeseisust Pärnus 24.-25. mail 2019. *Toivo Riimaa, ELVL asedirektor; Ott Kasuri, ELVL arendusjuht*
 - 8.3. 12.-13. veebruaril 2019 toimunud XV Linnade ja Valdade Päevade kokkuvõte ja 2020 Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest (18.-19. märts 2020). *Kaimo Käärman-Liive, ELVL nõunik*
 - 8.4 ELVL suvepäevade korraldamisest

Päevakorrapunkt 1

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest

Rahandusministeeriumi (RAM) regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik Ave Viks tegi ettekande Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) võimalikest muudatustest.

RAMi eesmärk on tagada omavalitsustele KOKSiga suurem enesekorraldusõigus.

KOKSi korrastamiseks ja ajakohastamiseks on vaja hinnata sätete täpsustamise, muutmise ja uuendamise vajadust ja ulatust ning see kaardistada, leides vastused järgmistele küsimustele:

- millised on vastuolulised või aegunud sätted KOKSis, mis takistavad korrektset rakendamist või regulatsiooni ei ole piisav/ on vastuoluline?
- millises osas oleks otstarbekas KOKSis dereguleerimine, et anda omavalitsustele suurem enesekorraldusõigus?
- millised regulatsioonid ei võimalda piisavalt paindlikkust haldusreformi järgselt uute väljakutsetega toimetulekuks? (*nt teenuspiirkonnad ja koostöö*)
- millised põhimõttelisemad/ süsteemsemad ümberkorraldused KOV korralduses on vajalikud?

Sooviks on anda sisend uuele Vabariigi Valitsusele tegevuskava koostamisel.

Kui KOKSi muutmise läheb valitsusprogrammi kirja, siis ootame poliitilist sisendit ja mandaati uult valitsuselt, sest sellest sõltub muudatuste ulatus ja tähtaeg.

Seejärel moodustame ekspertgruppi, mis siis tähtaegades ja tegevustes kokku lepib.

Kaasame nii riigi kui KOVide esindajaid.

Kui valitsuse tööprogrammis teemat kirjas ei ole, siis KOKSi muutmist väga ambitsioonikalt ei saa ette võtta.

Kuulati Tallinna linnasekretär Toomas Seppa ettekannet KOKSi teemadel ning tänasest õigusruumist ja omavalitsusteenistusest laiemalt.

KOKSi teemat käsitleti ka veebruaris toimunud Linnade ja Valdade Päevadel (LVP). Kohal oli kolmandik linna- ja vallasekretäridest. KOKSi teema nõuab kindlasti poliitilisi otsustusi, kuid LVP seminaril jõuti järeldusele, et korrastamist vajab kogu olemasolev õigusruum.

KOKSi puhul korrastada seadus selliselt, et me ei lapiks seda (KOKSi võeti vastu 02.06.1993. a ja seda on muudetud 93 korda), sest selliselt tekivad vastuolud juba seaduses eneses ning teistes KOKSiga seonduvates seadustes.

Kõige aegunud seadus Eestis on kohalike omavalitsuste maksude seadus. 1993. aastal oli see seadus asjakohane, edasi on tehtud ainult üksikuid muudatusi, osa makse on kaotatud, ka sellised, mis tegelikult KOV tulubaasile mõju avaldaksid. Kogu maksude temaatika tuleks üle vaadata.

Lisaks on muid probleeme - õigusruum on seisma jäänud, see ei saa lõputult niimoodi kesta. Saan aru nendest, kes ütlevad, et me ei pea õigusloomega üle pingutama. Aga ülepingutamine ei ole see, kui teeme kümnest seadusest ühe ja parema.

Kui tuli KOFS (kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus), siis see tehti nii spetsiifiline, et aru ehk saadakse mõnest seaduse põhimõttest, aga mitte nüanssidest. Selle seaduse spetsiifiline keel ei haaku täna KOKSiga.

KOKSis on palju sätteid igasuguste eeskirjade kohta, mis peavad omavalitsustes olema olema. Kogu eeskirjade temaatika tuleks läbi mõelda, et kas neid kõiki on vaja, kas peaks

olema reguleeritud seaduse tasemel ja tuleks ka otsustada, kas eeskirju võib kehtestada või need peavad kõigil olemas olema.

Ka valla(linna) põhimäärus – kas meil on vaja sellist dokumenti, mis kordab seaduse sätteid või on meil vaja dokumenti, millega me reguleeriksime linna(valla) kui organisatsiooni toimimist.

KOKSis on kirjas KOVi ülesanded. Need on väga üldised, loetletud on teatud valdkonnad, mille eest KOV peab vastutama. Kas vahepealsetel aastatel ei ole midagi muutunud?

Kindlasti on terve rida valdkondi, mis tuleb läbi mõelda. Kui räägime näiteks sotsiaalteenustest ja kui tahame, et üle riigi on ühesugused teenused, siis tulekski need riiklikuna kehtestada, lisades standardid ja rahastuse. See tagaks selle, et teenused on üle riigi ühtlaselt kättesaadavad.

Arutelu koht oleks ka omavalitsuse sisemise toimimise korraldus. Kui ütleme, et linnavalitsus otsustab – kes sel juhul? Kas see on kollegiaalne otsustav organ või on see ametiasutus, kes siseselt võib oma pädevust delegeerida? Kuidas võib delegeerida, kes võib? Samuti poliitilise või mittepoliitilise juhtimise aspektid – kas on vaja linna direktorit või mitte.

KOVi üle järelevalve temaatika vajaks kaardistamist. Peaksime leidma tasakaalu tegijate ja kontrollijate vahel, need proportsioonid on riigis paigast ära.

ATS (Avaliku teenistuse seadus) - kellel seda vaja oli, et osad inimesed on töötajad ja osad ametnikud? On sellest KOVidele kasu igapäevatoos? Kui tahame korrupsiooni vältida, siis on olemas mõiste „ametiisik“. Selle kaudu on võimalik asju reguleerida. Kui tahame lihtsamat riiki, siis teeme lihtsama riigi.

E-lahendused peaksid olema riigiga ühised. Kui ministeerium loob mingi andmekogu, siis sinna juurde peaks kohe KOVile tekkima võimalus oma andmed selle andmekoguga liita. Mõtleks valdkonnale terviklikuna.

Toimus arutelu. Tehti ettepanek moodustada eraldi töörühm, milles arutada nii KOKSi temaatikat kui teisigi KOVe puudutavaid teemasid. Samuti tehti ettepanek, et moodustatav valitsusliit võtaks KOKSi teema valimisliidu programmi.

OTSUSTATI:

1.1 Saata kiri valitsuskoalitsiooni läbirääkimistel osalevatele erakondadele KOKSi temaatika lülitamiseks valimisliidu programmi.

1.2 Järgmisel juhatuse koosolekul leppida kokku KOKSi töörühma töö alused ning järgmiseks volikoguks teha ettepanek töörühma koosseisu osas.

Päevakorrapunkt 2

Riigieelarve läbirääkimiste ajakava muudatustest

Rahandusministeeriumi (RAM) kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik tutvustas RAM ettepanekut RES ja RE läbirääkimiste ajakava 2019 muudatuste osas.

- Alates sellest aastast valitsuskabineti riigi eelarvestrateegia (RES) ja riigieelarve (RE) läbirääkimistel **tehakse kõik otsused kevadel, sügisel läbirääkimisi ei toimu!**
- Valitsus kiidab heaks RES 2020-2023 ja 2020 riigieelarve eelnõu mai lõpuks (*tava-aastal aprillis*)
- Tuleb **üks läbirääkimiste kokkuvõte/protokoll kevadel.**

- Kokkuvõttes/protokollis **ainult finantsmõjudega** ettepanekud, detailsemad ettepanekud jääksid töörühmade tasemele.
- Töörühmad aprill-mai. (*tava aastal märts-aprill*)
- Valitsuskomisjoni ja ELVLi vaheline **RES ja RE läbirääkimiste koosolek toimub hiljemalt mai keskel.** (*tava aastal aprillis*)
- **ELVL fiskaalsed** ja muud läbirääkimiste **ettepanekud jaanuaris.**

RAM arvates võiks ELVL volikogule kevadel üheaegselt kinnitamiseks esitada nii RESi kui RE osa. Lõpp-protokoll läheb riigikogusse kevadel ja selles peaks olema ainult ELVL poolsed tähtsad fiskaalse mõjuga ettepanekud, maksimaalselt 5-7 lehekülge. Ülejäänud valdkondlike töörühmade ettepanekuid riigikogule ei edastata, need võib näiteks liidu kodulehele panna.

Sulev Liivik tegi ettepaneku, et ELVL kaaluks ministeeriumi väljapakutud läbirääkimiste ajakava.

Toimus arutelu. Liidu jaoks on olnud sügisene lõpp-protokoll allkirjastamine riigihalduse ministriga või peaministriga oluline selles mõttes, et sõnum jääks riigikogule ja just nende teemade osas, mida me läbirääkimistel ei suutnud lahendada. Kui juba kevadel lõpp-protokoll allkirjastame, siis omavalitsuste sõnum lahustub ära.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks

Päevakorrapunkt 3

Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019. a eelarve kinnitamine

Jan Trei tegi sissejuhatuse ja Ene Millert tutvustas lähemalt liidu 2019. a eelarvet.

Selle aasta liidu eelarve on koostatud lähtuvalt riigi raamatupidamise eeskirjade metoodikast, mis tagab selgema eelarve ülesehituse ja eelarveselguse.

Eelarve koostamisel on arvestatud 11. dets 2018. a volikogus otsustatud liikmemaksu tõusuga.

Eelarve tegevustulude, tegevuskulude ja reservfondi moodustumist on selgitatud eelarve seletuskirjas. Eelarve kulude tabeli lõppu lisatakse eraldi numbriliselt puhastulu, puhaskulu ja nende vahe.

Toomas Sepp tegi ettepaneku, et organisatsioonil nagu üleriigiline omavalitsusliit võiks olla oma maja ehk omavalitsuste maja. Kirjas valitsuskoalitsioonile peaksime selle punkti lisama ja taotlema Roosikrantsi hoonet ELVL-ile.

OTSUSTATI: Kinnitada ELVL 2019. a eelarve.

Päevakorrapunkt 4

Audiitori määramine 2018-2019 raamatupidamise aastaaruande ülevaatuseks

Ene Millert andis ülevaate audiitorfirmadele tehtud ettepanekutest ELVL raamatupidamise auditeerimiseks.

Koosolekul osalejad tegid ettepaneku võtta järgmiseks perioodiks pakkumisi rohkematelt firmadelt.

OTSUSTATI: Määrata 2018-2019 raamatupidamise aastaaruande ülevaatuse audiitoriks AMC Audit OÜ.

Päevakorrapunkt 5

Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2020-2023 ja riigieelarve 2020. a läbirääkimisteks

- 5.1. Rahanduse- ja maksupoliitika töörühm, *Märt Moll, ELVL nõunik*
- 5.2. Hariduse ja noorsootöö valdkonna töörühm, *Hille Ilves, ELVL nõunik*
- 5.3. Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühm, *Mailis Kaljula, ELVL nõunik*
- 5.4. Transpordi ja teede töörühm, *Märt Moll, ELVL nõunik*
- 5.5. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia töörühm, *Ott Kasuri, ELVL arendusjuht*
- 5.6. Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühm, *Hille Ilves, ELVL nõunik*
- 5.7. Keskkonna ja maaküsimuste töörühm, *Krista Kupits, ELVL nõunik*
- 5.8. Lõimumise valdkonna töörühm, *Jan Trei, ELVL asedirektor*

Kuulati Jan Trei sissejuhatust eelarveläbirääkimiste võimalikust ajagraafikust.

- aprill-mai: kogunevad läbirääkimiste valdkondlikud töörühmad (võivad tulla uued teemad koalitsioonileppesse; Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi);
- Valitsus kiidab heaks RES 2020-2023 ja 2020 riigieelarve eelnõu mai lõpuks;
- Valitsuskomisjoni ja ELVLi vaheline RES ja RE läbirääkimiste koosolek toimub hiljemalt mai keskel;
- vajadusel planeerime ELVL volikogu koosoleku 14. maiks.

Koosolekul osalejad ei soovinud esitatud materjale, mis saadeti eelnevalt liikmetele koos koosoleku kutsega, täiendavalt töörühmade kaupa üle vaadata.

OTSUSTATI: Volitada läbirääkimiste töörühmi läbi rääkima RES 2020-2023 ja 2020. a riigieelarve osas, lähtudes ELVL volikogu poolt heaks kiidetud ettepanekutest.

Päevakorrapunkt 6

Valitsuskomisjoni ja ELVL eelarveläbirääkimiste töörühmade koosseisude muudatused

Erinevatel põhjustel (ametist lahkumine, isiklik sooviavaldus jm) on vahetunud esindajad läbirääkimiste töörühmades järgmiselt:

Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühm

Arvata välja Eva-Liisa Jaanisk ja nimetada töörühma liikmeks Mariel Kõrgemägi, Lääne-Nigula Vallavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna juhataja

Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühm

Arvata välja Viktoria Lutus ja nimetada töörühma liikmeks Anneli Rants, Sillamäe Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

Rahanduse- ja maksupoliitika töörühm

Arvata välja Helen Ruberg ja nimetada töörühma liikmeks Egle Järvepere, Viru-Nigula Vallavalitsuse finantsjuht

Transpordi- ja teede töörühm

Nimetada töörühma liikmeks Enn Raadik, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse teedespetsialist

OTSUSTATI: Kinnitada muudatused läbirääkimiste valdkondlike töörühmade koosseisudes vastavalt esitatud lisale.

Päevakorrapunkt 7

ELVL juhatuse järgmise koosoleku toimumise aeg (9. aprill 2019)

OTSUSTATI: ELVL järgmine juhatuse koosolek toimub 9. aprillil 2019, algusega kell 13.00 Tallinnas.

Päevakorrapunkt 8

Muud küsimused ja informatsioonid

8.1. Valitsuskabineti otsusest seoses ruumiloome ekspertrühma aruandega ning edaspidised tegevused

Kuulati Jan Trei informatsiooni valitsuskabineti nõupidamise otsusest seoses ruumiloomega.

Ruumiloome ekspertrühm moodustati Riigikantselei juurde. Ekspertrühma ja sinna kuulunud Arhitektide liidu esindajate üheks sooviks ja eesmärgiks on olnud riigi arhitekti institutsiooni loomine, mille vastu ELVL esindajad on korduvalt protesteerinud nii kirjalikult kui ekspertkomisjoni koosolekutel osaledes.

31.01.2019 arutas Valitsuskabinet oma nõupidamisel ruumiloome ekspertrühma aruannet ja ettepanekuid.

Ekspertrühma lõpparuande osas esitas eriarvamuse Eesti Linnade ja Valdade Liit (*võimalik KOV autonoomia riive, bürokraatia suurenemine*) ning Rahandusministeerium (*märkused seoses lõpparuande ettepanekute elluviimisega*).

Valitsuskabineti otsustas:

- 1.Võtta ruumiloome ekspertrühma aruanne teadmiseks ja teadvustada, et kvaliteetne ruumiline elukeskkond on riigi jaoks oluline vahend kodanike heaolu parandamisel. (*ei otsustanud tehtud ettepanekuid aktsepteerida, mida ekspertrühm oli kujundanud!*)
- 2.RAMil koostöös KUMiga ning MKMiga moodustada töörühm, et leida võimalused ruumikaalutluse arvestamise suurendamiseks otsustusprotsessides ning organisatsioonide tegevuse parendamiseks nõupidamisele esitatud memorandumis toodud põhimõtteid arvestades.

27.02 arutati ELVL bürosos koos RAMi (asekantsler), MKMi (asekantsler) ja Riigikantselei (strateegiadirektori) esindajatega edaspidiseid tööplaanid ja tegevuskava seoses loodava ruumiloome töörühmaga.

14.03 kohtuvad RAM, MKM ja KUL asekantslerid, et paika panna loodava töörühma tegevuskava ja ajateltg. töörühma töösse kaasatakse ka ELVL esindaja!

Valitsusliidu läbirääkimistele teeme ettepaneku, et Liit ei toeta ruumiloome üksuse moodustamist!

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks

8.2 Ülevaade Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutuleku hetkeseisust Pärnus 24.-25. mail 2019

Koostöös Pärnu linna ja Soome Omavalitsusliiduga käivad kokkutuleku ettevalmistused. Kavandatakse konverentsi, kus käsitletakse kahe riigi ja nende omavalitsuste vahelise koostöö tulevikuväljavaateid ja parimaid praktikaid.

Esimese päeva õhtuks on kavandatud pidulik õhtusöök kõigile osalejatele.

Sõpruskokkutuleku traditsioonide kohaselt külastavad Soome omavalitsused sõprusomavalitsusi Eestis vahetult enne või pärast kokkutuleku programmi lõppemist. Omavalitsustele saadetakse kogu korralduslik info peale seda, kui ürituse eelarve on kinnitatud ning Pärnu linn avab kodulehe kokkutulekule registreerumiseks.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks

8.3 12.-13. veebruaril 2019 toimunud XV Linnade ja Valdade Päevade (LVP) kokkuvõte ja 2020 Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest (18.-19. märts 2020)

2019. aastal toimunud Linnade ja Valdade Päevad (LVP) osutusid ka seekord edukaks. Esimese päeva lõpetas riigikogus esindatud erakondade debatt, teise päeva hommikul tegi LVP avaettekande ning vastas küsimustele Vabariigi President. Registreerunud osalejaid oli kahel päeval kokku üle tuhande, lisaks lektorid, kõnejuhid ja firmade esindajad messiboksidest. Töötubasid erinevatel teemadel oli kaheksateist, mõned teemad kordusid mõlemal päeval. Järgmiseks aastaks on Viru konverentsikeskusel pakkuda LVP toimumise kuupäevadeks 18.-19.03.2020.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks ja jätkata LVP korraldamist ka 2020 aastal.

8.4 ELVL suvepäevade korraldamisest

Suvepäevade korraldajaks on 2018. aastal toimunud suvepäevade võitja – Kastre vald. Kui algselt planeeris Kastre vald suvepäevad korraldada augusti teisel nädalavahetusel, siis vastu tulles liidu liikmete soovidele toimuvad suvepäevad 2.-4. augustil 2019.a Jõgevamaal, Voore Puhkekeskuses.

Taavi Aas
Koosoleku juhataja

Inga Köster
Protokollija